

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **K. N. T.**, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2013, č. j. OAM-286/ZA-ZA04-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 10. 2013, č. j. 63 Az 4/2013 – 27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1]. Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), jímž byla jako nedůvodná zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2013, č. j. OAM-286/ZA-ZA04-2012 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“), kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o azylu“).

[2]. Stěžovatel podal dne 1. 10. 2012 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Mezi důvody pro její udělení uvedl, že je státním příslušníkem Vietnamské socialistické republiky (dále jen „Vietnam“), je ženatý a má dvě děti. Stěžovatel nebyl ve Vietnamu politicky aktivní, nevyznával žádné náboženství. Vlast opustil již v roce 1993 za účelem studia. V České republice byl odsouzen k jedenáctiletému trestu odnětí svobody a k trestu vyhoštění na dobu neurčitou za trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů. V případě návratu do vlasti se obává opětovného odsouzení za tento trestný čin k trestu smrti. Na zastupitelském úřadu Vietnamu v České republice byl údajně upozorněn na případný takový postih. Žalovaný ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že stěžovatel nesplnil zákonné podmínky pro udělení azylu ani doplňkové ochrany.

[3]. Krajský soud neshledal žalobu proti rozhodnutí žalovaného důvodnou a ztotožnil se s odůvodněním uvedeným v rozhodnutí žalovaného. Žalovaný se dle krajského soudu případem stěžovatele zabýval dostatečně a na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu. Stěžovatel neopustil Vietnam z důvodu pronásledování, ale za účelem studia. Nebyl pronásledován z žádného azylově relevantního důvodu dle § 12 zákona o azylu. Do vlasti se nevrátil, neboť má v České republice nezletilého syna, jehož matkou je Češka. Se synem však nesdílel společnou domácnost a s jeho matkou se rozvedl v roce 1999. Následně se roku 2002 oženil s vietnamskou občankou,

s níž má nezletilou dceru. S oběma sdílel společnou domácnost až do doby nástupu do výkonu trestu v roce 2005. Manželka i dcera se nyní nacházejí ve Vietnamu; manželka tam neúspěšně podala žádost o rozvod. Stěžovatel nesplnil důvody pro udělení azylu ani doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny (§ 13 a 14b zákona o azylu). Krajský soud souhlasil se stěžovatelem, že ve Vietnamu je možné za určitých okolností udělit trest smrti za trestný čin toho typu, pro který byl v České republice odsouzen. Dle dostupných informací shromážděných ve správním spisu však neexistuje právní důvod k opětovnému stíhání osoby, která spáchala trestný čin v zahraničí, byla za něj odsouzena a vykonala již i stanovený trest odnětí svobody. Stěžovateli skončil trest odnětí svobody dříve, než stanovil rozsudek, neboť mu zbývající výše trestu byla prominuta. Uvedené vyplývá z Informace MZV ČR, ze dne 5. 12. 2012, č. j. 123004/2012-LPTP, založené ve správním spisu. V souladu s tímto zjištěním nebyla stěžovateli udělena ani doplňková ochrana, neboť ve Vietnamu je v praxi uplatňována zásada *ne bis in idem*, ačkoli není přímo zapracována ve vietnamském trestním zákoně. Není též znám případ, v němž by došlo k porušení této zásady. Stěžovateli ve Vietnamu nehrozí vážná újma dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný při rozhodování o možnosti udělit stěžovateli humanitární azyl nepřekročil meze správního uvážení ani jej nezneužil.

[4]. Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel včas podanou kasační stížností z důvodů, které výslovně nepodřadil pod žádné ustanovení § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Z obsahu podání však vyplývá, že stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu z důvodů dle 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., tedy z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[5]. Kasační stížností bylo namítáno, že azyl představuje jedinou možnou ochranu stěžovatele před krutým a nepřiměřeným trestem. Trestním rozsudkem byl stěžovateli uložen trest vyhoštění na dobu neurčitou, což je trest nepřiměřený a nezvratitelný na základě stěžovatelova chování a nápravy. Udělení mezinárodní ochrany představuje jediný prostředek dle § 80 odst. 3 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „trestní zákoník“), kterým stěžovatel může zvrátit trest vyhoštění. Stěžovatel se dále domníval, že mezi vietnamskými orgány činnými v trestním řízení a Policií ČR došlo k jednání o vydávání státních příslušníků Vietnamu a informování o všech vedených trestních řízeních s příslušníky Vietnamu pro drogové delikty. Nadále se stěžovatel obává porušení zásady *ne bis in idem*, krajský soud se s těmito skutečnostmi dostatečně nevypořádal. Stěžovatel nesouhlasí s tvrzením krajského soudu, že neexistuje právní důvod k opětovnému stíhání osoby, která spáchala trestný čin v zahraničí, byla za něj odsouzena a vykonala již i stanovený trest odnětí svobody, a že ve Vietnamu je dodržována zásada *ne bis in idem*. Po jeho manželce při žádosti o rozvod požadovali trestní rozsudek, jímž byl stěžovatel odsouzen, to stěžovatel hodnotí jako shromažďování podkladů k zahájení trestního řízení proti němu při návratu do vlasti. Stěžovatel nevykonal v České republice celý trest odnětí svobody a obává se, že ve Vietnamu bude nucen vykonat jeho zbývající část. Neudělením azylu dojde též k neúměrnému zásahu do rodinného života žalobce a jeho syna.

[6]. Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 (dostupné na www.nssoud.cz stejně jako veškerá dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu), v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. Nejvyšší správní soud dovodil, že „*přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě*

pokračování

ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“ Z citovaného usnesení je zřejmé, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán, pokud se kasační stížnost dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně vyřešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, nebo se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Další případy přijatelnosti kasační stížnosti mohou nastat, pokud bude potřeba učinit tzv. *judikaturní odklon*, nebo bude v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Za takové zásadní pochybení lze považovat nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury či hrubé pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva v konkrétním jednotlivém případě.

[7]. Stěžejní argumentací stěžovatel napadá závěr žalovaného potvrzený krajským soudem, podle kterého je ve Vietnamu dodržována zásada *ne bis in idem*, a není tedy dán právní důvod k opětovnému trestnímu stíhání osoby, která spáchala trestný čin v zahraničí a vykonala tam i stanovený trest odnětí svobody. Případy porušení uvedené zásady nejsou známy. Stěžovatel s uvedeným nesouhlasí a poukazuje na skutečnost, že vietnamský soud po jeho manželce požadoval trestní rozsudek, čímž měly být dle stěžovatele zajištěny podklady pro zahájení dalšího trestního řízení se stěžovatelem po jeho návratu do vlasti. Žalovaný dále v odůvodnění zcela nepřezkoumatelně uvedl, že „*údajně není znám případ žalobcem tvrzeného postupu.*“

[8]. Žalovaný si k posouzení této námítky stěžovatele vyžádal informaci od Ministerstva zahraničních věcí, které přípisem ze dne 5. 12. 2012, č. j. 123004/2012-LPTP, žalovanému sdělilo, že vietnamský občan může být ve Vietnamu stíhán za trestný čin spáchaný v zahraničí. Jedná se nicméně o případy, kdy vietnamská strana požádá o vydání osoby k posouzení trestné odpovědnosti před výkonem trestu nebo přímo k výkonu trestu. Neexistuje právní důvod k opětovnému trestnímu stíhání osoby, která spáchala trestný čin v zahraničí, byla za něj odsouzena a vykonala i stanovený trest odnětí svobody. Zásada *ne bis in idem* je i přes její absenci ve vietnamském trestním zákoně v praxi uplatňována. Může vyplývat z bilaterálních či mezinárodních dohod, na které trestní zákon obecně odkazuje. Z dostupných informací údajně není znám případ, který by dodržování této zásady vyvracel. Podle míry závažnosti může být ve Vietnamu za trestný čin spojený s pěstováním, výrobou, skladováním, obchodováním či užíváním narkotik uložen trest odnětí svobody v délce od několika měsíců až na doživotí, i trest smrti. Uvedené informace pro Ministerstvo zahraničních věcí zpracoval zastupitelský úřad České republiky v Hanoji. Žalovaný uvedené informace ve svém rozhodnutí posoudil a neshledal žádné relevantní skutečnosti, na jejichž základě by mohla žadateli hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu za trestný čin, který spáchal v České republice, kde i vykonal stanovený trest odnětí svobody. Obdobně se s touto námítkou vypořádal i krajský soud.

[9]. Stěžovatel v kasační stížnosti neuvedl žádné skutečnosti, které by účinně zpochybnilly skutková zjištění a právní hodnocení žalovaného i krajského soudu. Stěžovatel založil své pochybnosti na domněnce, že pokud vietnamský soud požadoval po jeho manželce pro posouzení žádosti o rozvod trestní rozsudek vydaný v jeho trestní věci, pak tímto soud shromažďoval podklady pro zahájení dalšího trestního řízení se stěžovatelem. Stěžovatel však toto podezření ničím konkrétním nedoložil. Nejvyšší správní soud k jeho tvrzení konstatuje, že v soudních řízeních o rozvodu manželství je běžné, že příslušný soud provádí ve věci dokazování týkající se důvodu rozvratu manželství a dalších pro rozvod manželství nezbytných skutkových okolností. Tvrдила-li manželka stěžovatele v návrhu na rozvod manželství, že se s ním chce rozvést

z důvodu stěžovatelovy trestné činnosti, jeví se pouze jako logické, že soud požadoval, aby toto své tvrzení prokázala. Konkrétní údaje o trestném činu jednoho z rozvádějících se manželů jsou pro řízení o rozvod manželství relevantní informace. Bez uvedení dalších skutečností tedy nelze dovodit, že by uvedený požadavek soudu v řízení o rozvodu prokazoval či předurčoval záměr vietnamských státních orgánů vést proti stěžovateli opětovné trestní řízení za trestný čin, který spáchal v České republice, byl zde za něj odsouzen a vykonal stanovený trest odnětí svobody.

[10]. Bez dalšího nelze ani přisvědčit pochybnosti stěžovatele, že část trestu, která mu byla v České republice prominuta, bude muset vykonal ve Vietnamu. Je nutno podotknout, že obavy vyjádřené žadatelem o mezinárodní ochranu často není možno objektivně jednoznačně prokázat či vyvrátit, ale pokud mají být uznány za relevantní, musí být podpořeny tvrzením či odkazy prokazujícími alespoň určitou míru pravděpodobnosti výskytu situace, které se žadatel obává. V projednávané věci však stěžovatel vyjádřil pouze své domněnky, které nebyly založeny na existenci žádné ověřitelné situace. Z informací o zemi původu, které si správní orgán při posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu cíleně vyžádal, nevyplývá, že by tímto způsobem orgány činné v trestním řízení ve Vietnamu postupovaly. Pokud v průběhu správního ani soudního řízení stěžovatel neuvedl kromě svých obav okolnosti svědčící o možnosti jeho opětovného potrestání, neodkázal například na existenci případu, kdy by byl ve Vietnamu odsouzen pachatel trestného činu spáchaného a odsouzeného v zahraničí, kde již vykonal i uložený trest, nelze tuto obavu považovat za existující či pravděpodobnou hrozbu újmy relevantní ve smyslu zákona o azylu.

[11]. Převážnou část kasační stížnosti stěžovatel věnoval protizákonnosti a protiústavnosti trestu vyhoštění na dobu neurčitou, který mu byl uložen trestním rozsudkem. K této argumentaci je nutno konstatovat, že se jedná o zpochybnění obsahu trestního rozsudku, který není a ani vzhledem k nedostatku pravomoci správního soudu nemůže být předmětem projednávané věci. Ve spojení s touto námitkou stěžovatel uvedl, že podání žádosti o azyl pro něj představovalo jedinou možnost, jak se splněním podmínek dle ustanovení § 80 odst. 3 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění rozhodném pro projednávanou věc, vyhnout trestu vyhoštění. Z takto formulovaného důvodu podání žádosti o udělení azylu lze dovodit, že zásadním důvodem stěžovatele pro podání žádosti o azyl bylo vyhnout se hrozícímu vyhoštění do vlasti, což nemůže být azylově relevantním důvodem.

[12]. Stěžovatel namítal, že jeho vyhoštění bude mít za následek neúměrný zásah do rodinného života stěžovatele a jeho syna. K námitce však neuvedl žádné bližší okolnosti, ani nepřesnil, v čem by měl tento neúměrný zásah do rodinného života stěžovatele spočívat. Samotná existence poměru rodiče a dítěte nemůže být bez dalšího prokázáním neúměrného zásahu do jejich rodinného života. Námitka tak zůstala zcela obecná a Nejvyšší správní soud ji neshledal důvodnou. Vycházeje z principu *každý necht' si střeží svá práva* zdejší soud konstatuje, že stěžovatel nemůže úspěšně zpochybnit závěry krajského soudu, pokud sám neuvede konkrétní skutečnosti či důkazy svědčící jeho tvrzení (obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 – 37).

[13]. Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud dovodil, že kasační stížnost stěžovatele nepřesahuje jeho vlastní zájmy, neboť krajský soud při posuzování projednávané věci nepochybil. Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky stěžovatele uplatněné v kasační stížnosti. Zdejší soud tak neshledal potřebu odklonu od své judikatury a ani krajský soud se od této judikatury nikterak neodchýlil.

[14]. Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost nepřijatelnou a dle ustanovení § 104a s. ř. s. ji usnesením odmítl.

pokračování

[15]. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasací stížnost odmítnuta.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. února 2014

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu